

GREINING

Sea Shepherd felagsskapurin var væl útgjørdur, tá tey vóru í Føroyum síðsta summmar. Her síggjast bilur, skjóttgangandi bátur og báturin Columbus

altjóðu avbjóðingarnar á trygdar- og verjuøkinum. Í hesum sambandi lýsti fyrrverandi bretska forsætisráðharrin, Tony Blair, í einari røðu longu í 1999 avbjóðingarnar, ið standast av altjóðagerðini, á henda hátt:

"Globalisation has transformed our economics and our working practices. But globalisation is not just economic. It is also a political and security phenomenon. We live in a world where isolationism has ceased to have a reason to exist."

Seinnu árinu hava vit staðfest, at ein samgonga av londum úr vestara parti av heiminum, herímillum Kongsríki Danmarkar, hevur lagt seg uppí innanríkis viðurskipti hjá sjálvstøðugum tjóðum sum eitt nú Irak, Afghanistan, Libya, Mali og Sýria. Henda upplegging er gjørd av humaniterum- umframt av trygdar- og verjupolitiskum orsökum. Møguliga er henda uppleggingin setir samtiðis fram nakrar grundleggjandi spurningar um hetta, at virða rættin hjá sjálvstøðugum tjóðum til egið landøki og yvirvald.

4. Samleiki, mentan, umdømi og tryggileiki - kjarnuvirðini í føroyska samfelagnum hótt

Hóttanin frá Sea Shepherd felagsskapinum vendi sær ímóti kjarnuvirðum í føroyska samfelagnum, nevnliga samleikanum, mentanini, umdøminum og tryggileikanum.

Tá ið tosa verður um samleika hjá einum landið, snýr tað seg um, at borgarar í samfelagnum føla seg bundnar saman í einum felagsskapi, sum byggir á nøkur felags virðir og ímyndir (symbolir).

Føroyskt mál, føroyska Merkið og søguligir merkisdagar sum eitt nú tjóðarhátíðin Ólavsøka eru dømir um tann føroyska samleikan. Men eisini ein felags kensla av tryggileika í mun til tey virðir og ta mentan, ið føroyska fólk ið stendur fyri, hoyrir við til samleikan hjá landinum. Mentan, sum hevur tættan samanhag við samleikan, er eitt fjølbroytt hugtak, men dømir um føroyska mentan eru eitt nú føroyski dansurin, rúgvismikla og fjøltáttaða bóka- og tónlistamentanin, fletting av seyði og grindadráp.

Sea Shepherd brúkti millum annað fjølmiðla- og kunningartøkni til at varpa ljós á, at tað er skeivt at drepa grind. Við at vera fjølmikið til staðar runt Føroyar, íklødd fráverkið við deyðarað, gav Sea Shepherd tekin um eitt neiligt endamál við sínum átakið.

Framferðarháturin hjá Sea Shepherd víðfórir, at umdømi Føroya í altjóða sölusamstarvi í mun til eitt nú fiski-, ali- og ferðavinnu kann skeiklast. Harumframt birtir fjølmikla hjáveran hjá Sea Shepherd undir ótryggileika millum borgarar í føroyska samfelagnum.

5. Nýggj hóttan, sum er fløkt og torfør at handfara

Sea Shepherd málið er eitt

dømi um eina hending og hóttan móttvegis tí føroyska samfelagnum, sum er fløkt og torfør at handfara. Tann nýggja trygdardagsskráin í Evropa og í vesturheiminum yvirhøvur fevnir eisini um tilíkar hóttanir, ið hava sum sítt eyðkenni, at royna at ræða sivila borgaran við at útinna atgerðir móttvegis týðningarmiklum funktiðum og virðum í samfelagnum, herímillum umdømi, ið er eitt torført virðið hjá einum landið at verja.

Tær nýggju hóttanirnar eru eisini smidligar og virka altjóða tvørtur um landamørk - tiskil eru tær torførar hjá myndugleikum at stýra. Ein stýring, sum má taka stóði í einari samskipan og samstarvi tvørtur um myndugleika- og landamørk, millum tey lond og í mun til ítøkiligu hóttanina, ið talan er um.

Sea Shepherd átakið í fjør víðfórði eitt umfatandi samstarv tvørtur um myndugleika- og landamørk bæði á landi, sjógv og í luftini. Átakið var kostnaðarmikið, og hevði brúk fyri nógvum fólkum frá donskum og føroyskum myndugleikum í totalverjuhøpi, sum er samstarvi millum hernaðarvaldið, politiið, sivilar landsmyndugleikar, kommunur og sjálvbodar felagsskapir.

5.1 Hóttanarstøði í Føroyum hækkaði – av trygdarávum ikki loyvi at hava stórar taskur við sær í Dómkirkjuna

Støðan millum føroyingar og fólk frá Sea Shepherd felagsskapinum var til tíðir spent – ein kann siga, at hóttanarstøði í landinum hækkaði. Onkur tilburður var millum føroyskar borgarar og fólk frá Sea Shepherd, sum bleiv til politimál. Eitt annað dømi, og sum hevur við trygd landsins at gera, gjørdi seg galdandi á Ólavsøku.

Tað var kirkjuráðsforkvinnan í Dómkirkjuni, sum nakrar dagar áðrenn Ólavsøku upplýsti í fjølmiðlunum, at fólk, sum ætla sær í kirkju Ólavsøkudag, av trygdarávum ikki hava loyvi at hava stórar taskur við sær innar í kirkjuna. Tað bleiv ikki upplýst í fjølmiðlunum, hvørjar metingar kirkjuráðið hevði gjørt av, um fólk frá Sea Shepherd vóru til vanda fyri trygdina í kirkjuni, ella um kirkjuráðið hevði samskipt við politiið um trygdarfyriskipanirnar í Dómkirkjuni.

Politiið í Føroyum, sum ikki úttalaði seg í mun til hóttanina ímóti Dómkirkjuni, gav Sea Shepherd viðhaldsfólkum boð um, at hava síni mótmæli uttanfyri miðbýin, í Hoyvík. Hesi boð frá Føroya Politi høvdu heimild í politiviðtøkuni fyri Tórshavn, sum nevnið ferðsluviðurskipti sum grundgeving fyri at flyta eina mótmælisgongu. Politiviðtøkan er gomul og tekur ikki beinleiðis atlit til mótmælisgongur ella savnan av fólkum, sum við sínum viðgongdu sjónarmiðum kunnu hotta almennu trygdina í landinum.

Støðan Ólavsøkudag í ár var í trygdar- og verjupolitiskum høpi sermerkt á tann hátt, at hægstu umboð fyri lóggevandi, útinandi og dømandi valdið í Føroyum vóru til staðar í Dómkirkjuni henda dag. Tí er boðskapurin frá kirkjuráðsforkvinnuni, um ikki at taka stórar taskur við í kirkjuna av trygdarávum, ein boðskapur, sum hevur tyngd og álvara í sær – ein boðskapur, sum snýr seg um trygd og verju landsins í einari siðbundnari merking, ið hevur við politi- og hernaðarmál at gera, og sum tiskil er danskt ábyrgdarøki sambært heimastýris- og yvirtøkulógini.

6. Samanrenning millum nútíðar- og siðbundið trygdarpolitiskt mál og spurningurin, um samanrenning eisini var millum aktivismu og terrorismu

Sea Shepherd átakið var sostatt ein avbjóðing hjá føroyskum og donskum myndugleikum, sum hevði við trygdar-, verju- og tilbúgvingsmál at gera í breiðum høpi. Nýggja trygdardagsskráin, har tað í tilíku málum sum við Sea Shepherd, er ein samanrenning millum ein nútíðar- og ein meira siðbundnan trygdarpolitikk, og har ein kann seta henda viðkomandi spurning, um átakið hjá Sea Shepherd ikki eisini var ein samanrenning av politiskari atgerðarstevnu (aktivismu) í mun til djórivernd